

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 81/16
Luxembourg, 20. julij 2016

Sodba v zadevi C-341/15
Hans Maschek/Magistratsdirektion der Stadt Wien – Personalstelle Wiener
Stadtwerke

Delavec, ki sam prekine delovno razmerje, ima pravico do denarnega nadomestila, če v celoti ali delno ni mogel izkoristiti svoje pravice do plačanega letnega dopusta

Hans Maschek, uradnik mesta Dunaj, se je s 1. julijem 2012 upokojil na lastno pobudo. Med 15. novembrom 2010 in 30. junijem 2012 ni prišel na delo. H. Maschek je bil v obdobju med 15. novembrom 2010 in 31. decembrom 2010 odsoten z dela zaradi bolezni. V skladu s sporazumom, sklenjenim z njegovim delodajalcem, od 1. januarja 2011 ni smel priti na delovno mesto, je pa še vedno prejemal plačo.

Po upokojitvi je H. Maschek od svojega delodajalca zahteval plačilo denarnega nadomestila za neizrabljen plačan letni dopust, pri čemer je trdil, da je tik pred upokojitvijo znova zbolel. Delodajalec je njegovo zahtevo zavrnil z obrazložitvijo, da v skladu z ureditvijo sistema javnih plač v mestu Dunaj delavec, ki sam prekine delovno razmerje – med drugim zato, ker se je upokojil – nima pravice do tega nadomestila.

Verwaltungsgericht Wien (upravno sodišče na Dunaju), ki obravnava pritožbo, ki jo je H. Maschek vložil zoper odločbo o tej zavrnitvi, Sodišče sprašuje o združljivosti te ureditve s pravom Unije, natančneje z Direktivo 2003/88¹.

Sodišče v sodbi z današnjega dne opozarja, da ta direktiva določa, da ima vsak delavec pravico do plačanega letnega dopusta najmanj štirih tednov in da je ta pravica do plačanega letnega dopusta načelo socialnega prava Unije, ki je posebnega pomena. Odobrena je vsakemu delavcu, ne glede na njegovo zdravstveno stanje.

Če je delovno razmerje prenehalo in torej dejansko ni več mogoče izrabiti plačanega letnega dopusta, direktiva določa, da ima delavec pravico do denarnega nadomestila, da se prepreči, da bi se zaradi te nemožnosti delavcu onemogočilo vsakršno koriščenje te pravice, čeprav v denarni obliki.

Sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da razlog za prenehanje delovnega razmerja ni pomemben. Zato okoliščina, da delavec sam prekine delovno razmerje, ne vpliva na njegovo pravico, da, odvisno od primera, prejme denarno nadomestilo za plačan letni dopust, ki ga ni mogel izrabiti pred prenehanjem delovnega razmerja.

Sodišče na podlagi tega ugotavlja, da direktiva nasprotuje nacionalni zakonodaji, kakršna je ureditev o sistemu javnih plač v mestu Dunaj, v skladu s katero se delavcu, ki mu je delovno razmerje prenehalo na podlagi njegovega predloga za upokojitev in ki ni mogel izkoristiti svojih pravic pred prenehanjem tega delovnega razmerja, ne prizna pravica do denarnega nadomestila za neizrabljen plačan letni dopust.

Sodišče poleg tega opozarja na svojo sodno prakso, v skladu s katero ima delavec ob upokojitvi pravico do denarnega nadomestila, če zaradi bolezni ni mogel izkoristiti svojih pravic do plačanega

¹ Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 381).

letnega dopusta². H. Maschek ima torej pravico do denarnega nadomestila za obdobje med 15. novembrom 2010 in 31. decembrom 2010, med katerim je nesporno bil odsoten z dela zaradi bolezni in zato v tem obdobju ni mogel izkoristiti pravic do plačanega letnega dopusta, ki jih je pridobil.

Sodišče dodaja, da ima pravica do letnega dopusta dvojni namen, in sicer omogočiti delavcu, da se spočije od izvajanja nalog, ki jih ima v skladu s svojo pogodbo o zaposlitvi, in da ima na voljo obdobje za sprostitev in razvedrilo.

Zaradi zagotavljanja polnega učinka te pravice do letnega dopusta Sodišče uvaja to načelo: delavec, ki mu delovno razmerje preneha in ki na podlagi sporazuma, sklenjenega s svojim delodajalcem, ne sme priti na delovno mesto v določenem obdobju pred svojo upokojitvijo, pri čemer pa še vedno prejema plačo, nima pravice do denarnega nadomestila za plačan letni dopust, ki ga v navedenem obdobju ni mogel izrabiti, razen če teh pravic ni mogel izkoristiti zaradi bolezni.

Sodišče je zato odločilo, da bo moralo predložitveno sodišče preveriti, ali je v primeru H. Mascheka v obdobju od 1. januarja 2011 do 30. junija 2012 šlo za to. Če je odgovor pritrdilen, ta ne bo imel pravice do denarnega nadomestila za plačan letni dopust, ki ga v tem obdobju ni mogel izrabiti, razen če teh pravic ni mogel izkoristiti zaradi bolezni.

Sodišče poleg tega ugotavlja, da je cilj direktive sicer določiti minimalne določbe o varnosti in zdravju na področju organizacije delovnega časa, ki jih države članice morajo spoštovati, vendar pa imajo države članice pravico, da sprejmejo določbe, ki so ugodnejše za delavce. Direktiva torej ne nasprotuje nacionalnim določbam, ki določajo plačan letni dopust, ki traja dlje od minimalnega obdobja štirih tednov, zagotovljenega z direktivo in dodeljenega pod pogoji za pridobitev in dodelitev, določenimi z nacionalnim pravom.

Zato lahko države članice delavcem svobodno priznajo plačan letni dopust, ki je daljši od minimalnega plačanega letnega dopusta štirih tednov, določenega v direktivi. V tem primeru lahko države članice določijo, da delavcu, ki zaradi bolezni pred prenehanjem delovnega razmerja ni mogel izrabiti vsega dodatnega plačanega letnega dopusta, priznajo pravico do denarnega nadomestila, ki ustreza temu dodatnemu obdobju. Države članice morajo določiti pogoje za to priznanje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Sodbi Sodišča z dne 3. maja 2012, *Neidel* ([C-337/10](#), [sporočilo za medije št. 57/12](#)) : uradnik ima ob upokojitvi pravico do denarnega nadomestila, če zaradi bolezni v celoti ali delno ni mogel izkoristiti svoje pravice do minimalnega plačanega letnega dopusta štirih tednov) in z dne 20. januarja 2009, *Schultz-Hoff in drugi* ([C-350/06](#) in [C-520/06](#), [sporočilo za medije št. 4/09](#)) : delavec ne izgubi svoje pravice do plačanega letnega dopusta, ki je ni mogel uveljavljati zaradi bolezni).